

Götürü bedel ihale sözleşmesinin değiştirilme talebi

Götürü bedel ihale sözleşmesinin değiştirilmesini talep edememe kuralı

TBK m. 480/2’de sadece yüklenici lehine tanınmıştır. Öngörülemeyen ya da göz önünde bulundurulmayan durumların varlığı halinde yüklenici, inşaatı yapamayacak yahut yapması oldukça zorlaşacak durumda ise mahkemeden imzalanan sözleşmenin yeni koşullara uyarlanmasını isteyebilmektedir. Yalnız götürü bedel sözleşmenin uyarlanmasının mahkemeden istenebilmesi için ifayı zorlaştıran yahut imkânsızlaştıran durumun yükleniciden kaynaklanmaması ve öngörülemez olması gerekmektedir.

yüklenici, basiretli bir tacir olarak üstlendiği işin yapımı sırasında karşılaşılabileceği riskleri hesaplamalıdır.

Örneğin

inşaat süresini hesaplamalı; bu süre içerisinde karşılaşılabileceği iklim şartlarını, doğa olaylarını göz önünde bulundurmalıdır. Yahut inşaatın başlanması ve devamı için gerekli resmi ve usuli işlemlerin sonuçlanabileceği süreyi bilmeli ve inşaatın bitim süresini buna göre hesaplayıp, maliyet hesabını da buna göre yapmalıdır. Bunlar gibi yüklenicinin öngörmesi gereken hususların ifayı zorlaştırması halinde mahkeme, götürü bedel sözleşmenin uyarlanması kararı vermemektedir

Emsal İhale Yargı Kararı

Kamu İhalelerinde Anahtar Teslim Götürü Bedel İnşaat Sözleşmeleri ve İş Artış Eksilişleri

Yargıtay 15. HD. 02.06.2020, 2019/3771 E. 2020/1216 K.

“Davacı, davasında ruhsat alımındaki gecikme, numunelerin

incelenmesinde geçen süre, hak edişlerdeki gecikme, anıtlar kurulunca projenin onaylanmasındaki gecikme, çalışılmayan günler ve iş artışı nedeniyle süre uzatımına hak kazanılıp davalı iş sahibince verildiği ve bunun sonucu olarak işin yapım ve teslim süresinin uzaması nedeniyle sabit birim fiyat uygulanması nedeniyle sözleşmenin 14.2.maddesin deki düzenlemenin sözleşme uyarlanarak değiştirilmesini talep etmiştir. Dosya kapsamı ve alınan bilirkişi raporunun davalı iş sahibince davacıya belirtilen nedenlerle toplam 538 gün süre uzatımı verilecek işin bitirilme süresinin 24.07.2016 tarihine uzadığı anlaşılmaktadır. Uyarlama talebinin dayanağı olarak gösterilen ve davalının süre uzatımı verdiği, ruhsat alımındaki gecikme, numunelerin incelenme

süresi, hak ediş ödemelerindeki gecikme, anıtlar kurulunca projenin onaylanmasındaki gecikme, iş artışı ile mevsim nedeniyle çalışılmayan günler, iş artışı ve özellikle Anıtlar Yüksek Kurulu'nun denetimine tabi eser sözleşmelerindeki gecikme ve süre uzatımları sözleşmenin yapıldığı sırada işinin ehli olup basiretli bir tacir gibi hareket etmesi gereken yüklenici tarafından öngörülme ve öngörülmesi de beklenmeyen olağanüstü bir durum niteliğinde değildir.”

[Yargıtay](#) 15. HD 02.05.2016, 2016/442 E. 2016/2507 K.

“Bu durumda mahkemece itiraz edilen hakedişlerdeki sözleşmeye göre ihaleye esas uygulama projeleri ve mahal listeleri, pursantaj listesi ve yaklaşık maliyet cetveline göre ödenecek bedel ile zemin yapısı nedeniyle fore kazıklı ankrajlı betonarme iksa imalâtı yapılmak zorunda kalınması sonucu oluşacak bedel arasındaki fark hesaplattırılıp, bu farkın bu götürü bedelle kıyaslandığında tarafların önceden tahmin etmedikleri veya öngördükleri halde gerçekleşmesine ihtimal vermedikleri olağanüstü şart niteliğinde olup uyarlama yapılarak sözleşmede ki götürü bedelin artırılması ve süre uzatımı gerekip gerekmediği, uyarlama gerekiyorsa bunun miktarı ve uzatılması gereken süre konusunda yeniden oluşturulacak uzman bilirkişi kurulundan gerekçeli ve denetime elverişli rapor alınıp, 6098 sayılı Türk Borçlar

Kanunu'nun 480/II. maddesi hükmünün uygulanması gerekip gerekmediği mahkemece değerlendirilerek talepler konusunda sonucuna uygun bir

karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile davanın kabulü doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur”.

Sayıştay Temyiz Kurulu 8.2.2005 27644 Tutanak Numaralı Kararı “Sözleşme ve ekleri değerlendirildiğinde teklif verme aşamasında yüklenici yer altına ilişkin analiz yapmak ve ona göre hareket etmekle mükellef olup bölgenin konumu ve hava şartlarına bakmalı, maliyet analizini ona göre yapmalı oluşabilecek muhtemel riskleri göz önüne almalıdır. İdare de isteklilerin bu koşullara uygun teklif verdiğini varsayarak, sözleşme ve şartname hükümleri karşısında, teklif sahibinin teklif ayrıntılı metrajına dâhil edilmeyen hiç bir kalem için ödeme

yapılmayacağı, her türlü işin sözleşmeye göre yapılması için teklif edilen fiyatların götürü fiyat olduğu, teklif sahibi her türlü yeraltı şartları ve olası sonuçlarını göz önüne alarak göz önüne alarak teklifini vermiş olduğu, uygulama projeleri ile teklif projeleri arasındaki artı veya eksi metraj farkı çıkması halinde yüklenici firmanın fiyat teklifini değiştirmeyeceğinin kesin olarak belirtilmiş olduğu görülmektedir.

Teknik Şartnamede herhangi bir nedenle kazı işlerinde belirtilen kottardan daha derine inilmesi sonucu fazla kazılan kazı hacminin, mühendisin talimatına uygun bir şekilde grobeton veya uygun bir malzeme ile doldurulmasına ve temel seviyesinde uygun olmayan malzemeye rastlandığı takdirde bu malzemenin mühendisin talimatına uygun şekilde kazılarak yerine beton veya uygun malzeme konulmasına ilişkin tüm masrafların müteahhide ait olduğu belirtilmiştir. Sözleşmede, yüklenicilerin tüm şartları dikkate almak koşuluyla teklif verecekleri, sonradan maliyet arttırıcı teklifler yapmayacağı, uygulamada teklife göre farklılıklar oluşmasının fiyatı etkilemeyeceği, yapılan fazla kazı imalatının yüklenici tarafından karşılanması belirtilmiştir. Yüklenici, belirtilen şartları göz önüne almış olduğu varsayımı na dayalı olarak götürü bedelin içinde değerlendirmesi gerektiğinden, söz konusu işlerin sözleşme kapsamında yapılması gereken işler olarak kabul edilmesi gerekmektedir.”

"Sonuç Odaklı Hizmet,
2002'den günümüze"